

ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра рослинництва

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри

_____ Володимир ГАНГУР

«_____» _____ 2021 року

РОБОЧА ПРОГРАМА ПРАКТИКИ

ВИРОБНИЧА ПРАКТИКА З АГРОНОМІЇ

освітньо-професійна програма **Агрономія**

спеціальність **201 Агрономія**

галузь знань **20 Аграрні науки та продовольство**

освітній ступінь **Бакалавр**

Полтава

2021 – 2022 н. р. / 2022 – 2023 н. р.

Розробники:

Ляшенко Віктор, доцент кафедри рослинництва, кандидат сільськогосподарських наук,

Шакалій Світлана, доцент кафедри рослинництва, кандидат сільськогосподарських наук,

Робоча програма практики розглянута та схвалена на засіданні кафедри рослинництва.

Протокол від 30 серпня 2021 року № 25

Робоча програма практики схвалена

науково-методичною радою спеціальності 201 Агрономія

Протокол від 30 серпня 2021 року № 1.

Голова науково-методичної ради

Спеціальності 201 Агрономія _____ Ольга БАРАБОЛЯ

1. Опис практики

Опис виробничої практики з агрономії

Елементи характеристики	201А_бд_2019	
Загальна кількість годин	225	180
Семестр	6	8
Кількість кредитів	7,5	6
Місце в індивідуальному навчальному плані здобувача вищої освіти (обов'язкова чи вибіркова)	обов'язкова	
Рік навчання (курс)	3	4
Вид підсумкового контролю	<i>диференційований залік</i>	

3. Заплановані результати навчання

Метою виробничої практики «Виробнича практика з агрономії» є забезпечення професійної технологічної підготовки майбутніх фахівців, набуття досвіду роботи за обраною професією.

Завдання виробничої практики «Виробнича практика з агрономії»:

- проведення агроекономічного аналізу діючої в господарстві системи землеробства;
- аналізування структури рослинницької галузі господарства і технологій вирощування сільськогосподарських культур;
- вивчення системи насінництва в господарстві;
- аналізування стану реалізації продукції рослинництва, умов її зберігання та переробки;
- вивчення стану забезпечення в господарстві безпеки життєдіяльності населення, охорони праці, пожежної безпеки та виробничої санітарії;
- освоєння технології механізованих сільськогосподарських робіт;
- ознайомлення зі станом охорони природи в господарстві (підприємстві);
- вивчення системи передпосівного обробітку ґрунту під ранні та пізні ярові культури;
- проведення підготовки насіння та сівби сільськогосподарських культур;
- ознайомлення з системою догляду за озимими культурами;
- освоєння практичного налагоджування сільськогосподарських машин та знаряддя на виконання тих чи інших технологічних операцій;
- проведення розрахунків доз добрив та норму висіву;
- проведення меліоративних заходів.

Результати проходження практики:

компетентності:

загальні:

1. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

фахові:

1. Здатність використовувати базові знання основних підрозділів аграрної науки (рослинництво, землеробство, селекція та насінництво, агрохімія, плодівництво, овочівництво, ґрунтознавство, кормовиробництво, механізація в рослинництві, захист рослин).

2. Здатність оцінювати, інтерпретувати й синтезувати теоретичну інформацію та практичні, виробничі і дослідні дані у галузях сільськогосподарського виробництва.

3. Здатність розв'язувати широке коло проблем та задач у процесі вирощування сільськогосподарських культур шляхом розуміння їх біологічних особливостей та використання як теоретичних, так і практичних методів.

4. Здатність управляти комплексними діями або проектами, відповідальність за прийняття рішень у конкретних виробничих умовах.

програмні результати навчання:

ПРН 3. Порівнювати та оцінювати сучасні науково-технічні досягнення у галузі агрономії.

ПРН 5. Демонструвати знання й розуміння фундаментальних дисциплін в обсязі, необхідному для володіння відповідними навичками в галузі агрономії.

ПРН 6. Демонструвати знання і розуміння принципів фізіологічних процесів рослин, в обсязі, необхідному для освоєння фундаментальних та професійних дисциплін.

ПРН 8. Володіти на операційному рівні методами спостереження, опису, ідентифікації, класифікації, а також культивування об'єктів і підтримання стабільності агроценозів із збереженням природного різноманіття.

ПРН 9. Аналізувати та інтегрувати знання із загальної та спеціальної професійної підготовки в обсязі, необхідному для спеціалізованої професійної роботи у галузі агрономії.

ПРН 11. Проектувати й організовувати технологічні процеси вирощування насінневого матеріалу сільськогосподарських культур відповідно до встановлених вимог.

ПРН 12. Проектувати та організовувати заходи вирощування високоякісної сільськогосподарської продукції та відповідно до чинних вимог.

ПРН 15. Організовувати результативні і безпечні умови роботи, знання та критичне розуміння предметної області та професійної діяльності.

3. Програма практики

Тема 1. Загальна характеристика господарства.

Тема 2. Агроекономічний аналіз системи землеробства.

Тема 3. Система насінництва в господарстві.

Тема 4. Технології вирощування сільськогосподарських культур.

Тема 5. Індивідуальне завдання.

4. Структура (тематичний план) практики

Структура (тематичний план) виробничої практики з агрономії

Назви теми	Кількість годин	
	усього	
	семестри	
	6	8
Тема 1. Загальна характеристика господарства.	45	36
Тема 2. Агроекономічний аналіз системи землеробства.	45	36
Тема 3. Система насінництва в господарстві.	45	36
Тема 4. Технології вирощування сільськогосподарських культур	45	36
Тема 5. Індивідуальне завдання	45	36
Всього	225	180
Разом	405	

5. Індивідуальні завдання з виробничої практики із агрономії

Залежно від професійного спрямування, наукових інтересів та особистих побажань здобувач вищої освіти має розробити висновки та обґрунтовані пропозиції щодо вдосконалення окремого напрямку роботи підприємства або впровадження певної інновації.

В іншому випадку здобувачу-практиканту пропонується виконати індивідуальне завдання за однією із запропонованих тем. Обсяг виконаного завдання має бути не менше, ніж 2-3 стор. Тематика індивідуального завдання може змінюватися залежно від теми майбутньої магістерської роботи і має бути узгоджена із керівником виробничої практики.

Теми індивідуального завдання:

1. Продуктивність пшениці озимої залежно від сорту.
2. Вплив регуляторів росту на формування насінневої продуктивності сої.
3. Вплив мінерального живлення, попередники та норми висіву на урожайність та якість пшениці озимої.
4. Формування зернової продуктивності кукурудзи залежно від різних доз універсального багатокomпонентного добрива.
5. Вплив позакореневого внесення регуляторів росту на продуктивність цукрових буряків.

6. Вплив попередників на урожайність та якість зерна пшениці озимої м'якої.
7. Ефективність комплексного застосування хелатних мікродобрив під час вирощування сої.
8. Вплив попередників на продуктивність та технологічні якості коренеплодів цукрових буряків.
9. Ефективність застосування різних норм регуляторів росту на посівах ячменю ярого.
10. Вплив способів обробітку ґрунту на продуктивність конюшини лучної.
11. Вплив екологічних і технологічних заходів на вибір укусу насінневого травостою люцерни.
12. Вплив агротехнічних заходів та сортових властивостей на врожайність картоплі.
13. Вплив агротехнічних заходів та сортових властивостей на формування продуктивності меліси лікарської.
14. Урожайність зерна кукурудзи залежно від передпосівної обробки насіння.
15. Формування насінневої продуктивності висадків цукрових буряків за позакореневого внесення регуляторів росту.
16. Формування продуктивного потенціалу та технологічних якостей коренеплодів цукрових буряків за різних систем хімічного захисту їх посівів від бур'янів.
17. Урожайність озимого жита за різних агротехнічних прийомів його вирощування.
18. Аналіз насінневої продуктивності сортів проса за різних норм висіву та строків сівби.
19. Формування продуктивного потенціалу ріпаку озимого за різних строків сівби.
20. Особливості формування продуктивності звіробою звичайного залежно від схем розміщення рослин.
21. Вплив способів збирання врожаю на продуктивність цукрових буряків та якість цукросировини.
22. Ефективність застосування інокулянтів у технології вирощування сої.
23. Вплив способів основного обробітку ґрунту на урожайність кукурудзи.
24. Вплив регуляторів росту на урожайність і якість насіння гірчиці сарептської.
25. Вплив комплексних хелатних добрив на урожайність і якість насіння ріпаку озимого.
26. Ефективність передпосівної обробки у формуванні насінневої продуктивності соняшника.
27. Вплив удобрення на урожайність і якість насіння соняшнику.

28. Потенціал продуктивності гороху посівного за оптимізації обробітку ґрунту.

29. Аналіз господарсько-біологічних ознак зразків вики ярої в умовах підприємства.

30. Вплив сортових властивостей тритикале ярого на формування господарсько цінних ознак.

31. Формування продуктивності та якості бульб картоплі залежно від сортових властивостей.

32. Вплив мінерального живлення та норм висіву на врожайність та якість пшениці твердої ярої.

6. Вимоги до баз практики

Виробнича практика проводиться на базах практики. Підприємства (установи, організації тощо), що залучаються для проведення виробничої практики здобувачів вищої освіти, мають відповідати наступним вимогам:

- наявність структурних підрозділів, напрям діяльності яких відповідає спеціальності 201 Агрономія;

- здатність забезпечити виконання програми практики;

- забезпечення кваліфікованого керівництва практикою здобувачів вищої освіти;

- забезпечення належних умов для проходження практики на виробництві з дотриманням правил і норм безпеки праці, виробничої санітарії відповідно до законодавства;

- надання здобувачам вищої освіти на час проходження практики можливості працювати на штатних посадах, робота на яких відповідає програмам практики (за згодою керівника підприємства (установи, організації тощо) та за наявності відповідних вакансій);

- надання здобувачам вищої освіти права користуватися документацією, необхідною для виконання програми практики, з урахуванням політики конфіденційності підприємства (установи, організації тощо);

- можливість наступного працевлаштування випускників академії (на загальних підставах, за наявності вакансій).

7. Організація проведення практики

Організаційними заходами, що забезпечують підготовку та порядок проведення практики, є:

- визначення баз практики;

- укладання договорів про проведення практики здобувачів вищої освіти між університетом та підприємствами (установами, організаціями тощо);

- розподіл здобувачів вищої освіти за базами практики;

- підготовка для баз практики інформації про обсяги, зміст, період проведення практики здобувачів вищої освіти, потреби в обладнанні та матеріалах тощо;

- призначення керівників практики;
- складання індивідуальних завдань на практику;
- проведення настановчих зборів зі здобувачами вищої освіти;
- підготовка звітної документації за результатами проведення практики;
- інші заходи.

Відповідальність за організацію та проведення практики покладається на ректора університету. Загальну організацію практики та контроль за її проведенням в університеті здійснює керівник виробничої практики навчального відділу, на факультеті – декан, на кафедрах – завідувачі кафедр.

Функції організаторів, керівників та учасників практики визначаються Положенням про проведення практики здобувачів вищої освіти Полтавського державного аграрного університету.

Виробнича практика здобувачів вищої освіти проводиться у виробничих умовах в період, що забезпечує можливість виконання здобувачамивсіх видів робіт згідно програми практики.

На початку практики керівник підприємства (установи, організації тощо) призначає керівника від бази практики, а також забезпечує проведення здобувачам-практикантам інструктажів з охорони праці, ознайомлення з правилами внутрішнього трудового розпорядку бази практики, порядком отримання документації та матеріалів. Керівником практики від бази практики повинен бути фахівець, який працює на постійній основі. Кількість здобувачів вищої освіти-практикантів, яка закріплюється за ним, не перевищує десяти осіб.

На здобувачів вищої освіти-практикантів, які проходять практику на підприємстві (установі, організації тощо), розповсюджується законодавство України про працю та правила внутрішнього трудового розпорядку підприємства (установи, організації тощо). За наявності вакантних місць та за відповідності змісту роботи програмі практики, вони можуть бути зараховані на штатну посаду.

Керівник виробничої практики від кафедри:

- розробляє методичне забезпечення практики здобувачів вищої освіти ;
- забезпечує якість проходження практики здобувачів вищої освіти згідно з її програмою;
- розробляє та видає індивідуальні завдання студентам;
- контролює своєчасне прибуття здобувачів вищої освіти до баз практики;
- здійснює контроль за виконанням програми практики та термінами її проходження;
- проводить консультації щодо опрацювання та узагальнення зібраного матеріалу;
- перевіряє щоденники, звіти з практики та оцінює результати її проходження здобувачами вищої освіти;
- подає на кафедру звіт керівника виробничої практики;

- здійснює виконання інших функцій, визначених законодавством та внутрішніми нормативно-правовими актами університету.

Керівник практики від бази практики:

- здійснює безпосереднє керівництво практикою здобувачів вищої освіти-практикантів згідно з програмою практики;

- знайомить здобувачів вищої освіти-практикантів із правилами внутрішнього розпорядку та контролює їх дотримання;

- повідомляє керівнику практики від кафедри про порушення здобувачем-практикантом трудової дисципліни та внутрішнього розпорядку;

- контролює ведення щоденника, підготовку звіту здобувачем-практикантом;

- після закінчення практики складає відгук-характеристику на кожного здобувача вищої освіти-практиканта, де дає оцінку проходження практики.

Здобувачі вищої освіти, які проходять виробничу практику, зобов'язані:

- з'явитися на настановчі збори з питань проходження практики та звітування за її результатами;

- пройти цільовий інструктаж з охорони праці;

- отримати документи для проходження практики;

- ознайомитися з програмою практики;

- отримати індивідуальні завдання у керівника практики від кафедри;

- своєчасно прибути на базу практики;

- дотримуватися правил охорони праці на підприємстві (в установі, організації тощо);

- виконувати завдання, передбачені програмою практики;

- підготувати звітну документацію з практики;

- своєчасно подати звіт з практики та захисти його перед комісією.

Перед від'їздом здобувачів вищої освіти на виробничу практику, проводиться інструктаж щодо порядку проходження практики, ведення щоденника, написання звіту про виробничу практику, строків його подання в деканат та захист перед комісією. Безпосередньо перед від'їздом здобувачів вищої освіти на практику їм організують консультації зі всіх розділів програми виробничої практики та інструктаж з охорони праці. Після цього здобувачам вищої освіти видається направлення та практику, програма практики, бланки щоденників.

Практична підготовка розпочинається із ознайомлення з господарством, всією агрономічною та економічною документацією підприємства і триває протягом двох-трьох днів. На основі робочої програми виробничої практики розробляється її календарний план, в якому зазначено всі види робіт. Календарний план проходження практики складається науковим керівником від академії і обов'язково враховується керівником від базового господарства. Далі здобувач вищої освіти, разом із керівником практики від господарства, складає план своєї роботи на весь період

виробничої практики. План практики має обов'язково відповідати програмі практики.

Здобувачі вищої освіти можуть проходити практику в господарствах на різних агрономічних посадах: агронома відділення, агронома господарства, помічника агронома тощо.

Керівником від господарства, згідно наказу, призначається головний спеціаліст галузі рослинництва (керівник відділу, головний агроном тощо), який здійснює безпосередній контроль за виконанням програми виробничої практики. Обов'язки безпосередніх керівників, які призначені від бази практики, зазначені в окремих розділах договорів про надання послуг з практичного навчання здобувачів вищої освіти. Протягом всього терміну виробничої практики здобувач вищої освіти підпорядковується керівнику від господарства, виконує всі його розпорядження в межах компетентності та підпорядковується внутрішньому розпорядку, що діє в господарстві.

Упродовж всього перебування на виробничій практиці здобувач вищої освіти веде щоденник, в якому систематично, грамотно і акуратно висвітлюється зміст виконаних робіт за кожний день із зазначенням агротехнічних вимог до них, термінів проведення та агрегатів, що використовувалися, записує власні спостереження, зауваження та враження виробничого характеру.

Загальною формою звітності здобувачів вищої освіти за виробничу практику є звіт. Оцінюється він керівником від бази практики і подається на рецензування керівнику практики від університету. Звіт має містити відомості про виконання здобувачем вищої освіти усіх розділів програми практики та індивідуального завдання і оформляється відповідно до вимог чинних нормативних актів (додаток 1).

За день-два до закінчення практики здобувач вищої освіти звільняється від виробничої роботи для оформлення звіту про виробничу практику. Звіт та щоденник перевіряються і підписуються керівником практики від господарства і разом із характеристикою подаються керівнику практики від академії. Захист звіту за результатами виробничої практики здійснюється перед комісією (3-4 особи), склад якої формує декан факультету. Склад комісії та терміни атестації визначаються відповідним розпорядженням декана.

Атестація здобувачів вищої освіти проводиться в академії протягом перших десяти днів після її закінчення. Оцінка за виробничу практику вноситься до екзаменаційної відомості та залікової книжки здобувача вищої освіти і враховується стипендіальною комісією при визначенні розмірів стипендії на рівні з оцінками за теоретичне навчання.

Здобувачу вищої освіти, який частково або повністю не виконав програму виробничої практики з поважних причин, термін її виконання може бути перенесений на інший період із збереженням стипендії.

Здобувачу вищої освіти, який не виконав програму практики повністю або частково без поважних причин, може бути надане право повторного проходження практичного навчання в інший час з повним відшкодуванням

додаткових освітніх послуг у бюджет університету. Здобувач вищої освіти, який не виконав програму виробничої практики і не атестований за її результатами комісією, відраховується із університету.

8. Вимоги до звітної документації з практики

За результатами проходження виробничої практики здобувачем вищої освіти подається звіт з практики разом зі щоденником на кафедру для реєстрації та керівнику практики від кафедри – для перевірки та оцінювання.

У *щоденнику* практики здобувач вищої освіти у хронологічному порядку відображає зміст виконуваної ним роботи під час практики з коротким її аналізом.

Щоденник виробничої практики є звітним документом про виконання студентом програми практики. Записи в щоденнику здобувач-практикант веде щоденно, в яких вказується дата, назва технологічного процесу (роботи), в якому він приймав безпосередньо участь, описуються головні складові елементи процесу (роботи): сорти, гібриди культур, попередники, якість підготовки і стан ґрунту, склад агрегату, змінна норма виробітку і фактично виконана робота за зміну, якість роботи, труднощі, недоліки в ході виконання та шляхи їх подолання відхилення у виконанні окремих технологічних процесів від рекомендованих тощо.

Обов'язково потрібно вказати, що саме зробив здобувач вищої освіти-практикант щодо організації вказаного технологічного процесу (роботи).

У випадках, коли через несприятливі погодні умови виконання програми виробничої практики стає неможливим, практикант повинен працювати зі звітами про виробничу діяльність господарства за минулі роки, книгою історії полів, рекомендаціями по раціональному використанню добрив та іншими матеріалами, які потрібні для написання звіту про практику. Не допустимими є записи на кшталт «Йшов дощ» чи ін.

Щоденник в обов'язковому порядку підписується керівником практики від господарства, керівником практики від академії викладачем (з загальною оцінкою і зауваженнями), завіряється в кінці проходження практики керівником підприємства. Без щоденника, заповненого згідно з вимогами, звіт про проходження виробничої практики не приймається до захисту, тому що щоденник є основою написання всіх його розділів.

Звіт про виконання здобувачем вищої освіти програми виробничої практики здається ним на кафедру відразу після закінчення практики. Звіт є основним документом для оцінки практики. В ньому здобувач вищої освіти демонструє своє вміння аналізувати та оцінювати найважливіші наслідки господарської діяльності, природно-економічні умови, застосовані в господарстві технологічні прийоми і технології одержання високих урожаїв. Результати господарської діяльності та виробничі показники підприємства здобувач вищої освіти порівнює з досягненнями кращих господарств району, області, України. Робить власні висновки і вносить конкретні пропозиції щодо кожного розділу роботи і щодо подальшого поліпшення роботи господарства в цілому.

Звіт про виробничу практику розглядається керівниками практики від виробництва і академії та супроводжується детальним відгуком про роботу здобувача вищої освіти під час практики.

У звіті не допускаються зайві слова, які не мають відношення до конкретного викладу матеріалу та громіздкі теоретичні викладки.

Звіт повинен складатися кожним здобувачем вищої освіти окремо: не допускається складання його двома, трьома і більше здобувачами вищої освіти разом. У випадку роботи двох, трьох і більше здобувачів вищої освіти на одному робочому місці одночасно, вони повинні поділити роботу між собою і представити самостійні окремі звіти.

Звіти, виконані тільки на основі літературної викладки у формі розповіді, списані із звітів товаришів по практиці, оцінюються незадовільно і не зараховуються.

9. Підведення підсумків практики і оцінювання її результатів

За підсумками виробничої практики проводиться семестровий контроль у формі диференційованого заліку. Диференційований залік з практики виставляється протягом перших двох теоретичних тижнів після її закінчення головою комісії із захисту звітів з практики.

Голова комісії підсумовує бали, нараховані керівником практики від кафедри та комісією із захисту звітів з практики. Керівником практики від кафедри нарахування балів здійснюється на підставі оцінки результатів проходження практики здобувачем вищої освіти, наданої у відгуку-характеристиці керівника практики від бази практики; оцінки якості оформлення і змістовності наповнення щоденника та звіту з практики; оцінки виконання інших матеріалів, передбачених робочою програмою практики.

Комісія із захисту звітів з практики нараховує бали за підсумками презентації студентом результатів проходження практики та відповідей на запитання членів комісії.

Підсумкова оцінка знань, умінь та навичок студентів, набутих на практиці, визначається за 100-бальною, 4-бальною шкалою та шкалою ЄКТС.

Система оцінювання проходження виробничої практики з агрономії

За 100-бальною шкалою	Рейтинг ЄКТС	За 4-бальною шкалою
90-100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	задовільно
60-63	E	
35-59	FX	незадовільно
1-34	F	

Підсумки практики обговорюються на засіданнях кафедр, конференціях, круглих столах та інших заходах, а загальні підсумки – на вченій раді факультету та університету.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ПРОХОДЖЕННЯ ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ З АГРОНОМІЇ ЗДОБУВАЧАМИ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Схема нарахування балів з виробничої практики з агрономії здобувачів вищої освіти

Параметри оцінювання	Результат оцінювання, бал
Проходження практики в господарстві	1-59
Оформлення щоденника та звіту	
Захист звіту	1-41
Підсумкова оцінка: кількість балів за 100-бальною шкалою 4-бальною шкалою оцінка ЄКТС	

Критерії та шкала оцінювання виконання звіту по виробничій практиці з агрономії та його захист

Кількість балів	Критерії оцінювання
0	Відсутній звіт
20	Наявний стислий звіт про проходження виробничої практики з агрономії (щодо проведених робіт у господарстві, аналіз у господарської діяльності підприємства-бази практики тощо). Під час захисту звіту здобувач вищої освіти-практикант показав досить низький рівень теоретичних знань з агрономії, не дав чітких відповідей щодо організаційно-господарської характеристики підприємства - бази практики.
35	У звіті досить повно розкриті питання агрономічної практичної підготовки, відсутня застаріла інформація щодо технологій вирощування культур, проте матеріал подається без критичної оцінки, не виділені проблемні питання діяльності підприємства - бази практики.
41	Наявний якісно виконаний і методично витриманий звіт із виробничої практики, що повністю розкриває сутність виконання здобувачем - практикантом програми практики. Матеріал подано з виділенням і систематизацією всього головного, розкриттям суті та критичною оцінкою висвітлення питання у науковій та практичній площинах. Під час захисту звіту здобувач-практикант вищої освіти показав всебічні, систематичні і глибокі знання навчальних дисциплін фахової підготовки; довів глибокі знання технологій вирощування с.-г. культур, що вирощуються на підприємстві-базі практики; показав ґрунтовні знання організаційно-господарської та економічної характеристики підприємства; відповіді на питання членів комісії – глибокі, ґрунтовні, логічно виважені.

Заповнення щоденника із практики та його оформлення

Кількість балів	Критерії оцінювання навчальних досягнень
20	Здобувачем-практикантом досить якісно виконана вся робота щодо наповнення щоденника; записи зроблені акуратно і розбірливо; зроблений чіткий аналіз всіх робіт, що виконувались здобувачем-практикантом упродовж проходження виробничої практики; сам щоденник методично правильно оформлений і містить всі необхідні супроводжувальні записи (не менше 90 % потрібної інформації), що свідчить про його здатність порівнювати та оцінювати сучасні науково-технічні досягнення у галузі агрономії.
10	Здобувачем-практикантом виконана достатня робота щодо заповнення відповідних розділів щоденника (не менше 75% потрібної інформації), проте по деяким питанням матеріал поданий із незначними неточностями, необхідному для освоєння фундаментальних та професійних дисциплін;
5	Здобувач-практикант під час заповнення відповідних розділів щоденника допустив суттєві помилки, деякі розділи щоденника взагалі неправильно заповнені, відсутній аналіз пройдених етапів практичної підготовки (у щоденнику є всього менше 30 % потрібної інформації).

10. Рекомендовані джерела інформації Основні

1. Богданович Р.П., Гнатенко О.Ф., Петренко Л.Р., Вітвіцький С.В. Дослідження ґрунтів у полі. Методичні вказівки до практичних занять для студентів агрономічного факультету, Київ : 2001. 46 с.
2. Дмитришак М.Я., Мокрієнко В.А., Юник А.В. Морфобіологічні особливості та технологія вирощування технічних культур. Вінниця : «Нілан-ЛТД», 2017. 484 с.
3. Єщенко В.О., Копитко П.Г., Костоґриз П.В., Опришко В.П. Основи наукових досліджень в агрономії. Вінниця : ПП «ТД «Едельвейс і К»», 2014. 332 с.
4. Каленська С.М., Шевчук О.Я., Танчик С.П. Технологія виробництва продукції рослинництва. К. : «Видавничий центр НУБіП України», 2012. 563 с.
5. Лихочвор В.В. Рослинництво. Технології вирощування сільськогосподарських культур. Київ : «Центр навчальної літератури», 2004. 800 с.
6. Петриченко В.Ф., Лихочвор В.В. Рослинництво. Нові технології вирощування польових культур: підручник. 5-те вид., виправ., допов. Львів : НВФ «Українські технології», 2020. 806 с.
7. Філоненко С.В., Кочерга А.А., Ляшенко В.В. Буряківництво. Лабораторно-практичні заняття. Полтава : «Камелот», 2008. 368 с.
8. Фурсова Г.К., Фурсов Д.І., Сергєєв В.В. Рослинництво. Лабораторно-практичні заняття. Ч. II. Технічні та кормові культури. Харків : «ТО Ексклюзив», 2008. 380 с.

Допоміжні

1. Бобро М.А., Танчик С.П., Алімов Д.М. Рослинництво. Лабораторно-практичні заняття, Київ : «Урожай», 2001. 392 с.
2. Буряківництво. Проблеми інтенсифікації та ресурсозбереження. Київ : НВП ТОВ «Альфа-стевія ЛТД», 2007. 486 с.
3. Гаврилук Г.Р., Вознюк Л.Ф., Живолуп Г.І. і інші. Підготовка до роботи машинно-тракторних агрегатів та виконання механізованих робіт. Посібник для навчальної практики з курсу «Механізація с.-г. виробництва» для студентів вищих аграрних закладів освіти II-IV рівнів акредитації за напрямом 1301 «Агрономія». Київ : «Аграрна освіта», 2000. 67 с.
4. Глеваський І.В. Буряківництво. Київ : «Вища школа», 1991. 316 с.
5. Довідник буряководи. За ред. В.Ф.Зубенка. Київ : Урожай, 1996.
6. Довідник по олійних культурах. Київ : Урожай, 1988.
7. Долгилевич М.И. Экологияхмельников: Учебноепособие. Киев : Издательство УСХА, 1990.
8. Ермантраут Е.Р., Малиновський А.С., Дідора В.Г. Методика наукових досліджень в агрономії: навч.посібник. Житомир: ЖНАЕУ, 2010. 124 с.
9. Єгоршин О.О., Лісовий М.В. Математичне планування польових дослідів та статистична обробка експериментальних даних. Харків, 2005. 193 с.
10. Жарінов В.І., Остапенко А.І. Вирощування лікарських, ефіроолійних, пряносмакових рослин. Київ : Вища школа, 1994.
11. Жатов О. Г., Каленська С. М., Мельник А. В. Технічні культури : навчальний посібник. Суми : Університетська книга, 2015. 358 с.
12. Зінченко О.І., Салатенко В.Н., Білоножко М.А. Рослинництво. Київ : «Аграрна освіта», 2001. 587 с.
13. Іващенко О.О. Бур'яни в аграфітоценозах. Проблеми практичної гербології. Київ : Світ, 2003.
14. Каленська С.М., Шевчук О.Я., Дмитришак М.Я. та ін. Рослинництво. Київ : «Віпол», 2005.
15. Комплексная система возделываниясахарнойсвёклы в Украине. Рекомендациифирмы BASF. Киев : Изд. отдел ф. BASF, 2008.
16. Корнієнко С.І., Балан В.М., Петриченко С.М. Виробництво насіння цукрових буряків у східному Лісостепу України (агротехнологічний проект). Київ : Нічлава, 2007.
17. Куценко О.М., Кочерга А.А., Філоненко С.В. Технічні культури. Методичні вказівки до проведення лабораторно-практичних занять та самостійного вивчення дисципліни студентами спеціальності 6.130100 «Агрономія» всіх форм навчання. Полтава : РВВ ПДАА, 2003. 180 с.
18. Макрушин М.М. Насіннезнавство польових культур: навчальний посібник для аграрних вузів. К. : «Урожай», 1994. 208 с.
19. Мельник А. В. Рослинництво з основами технології переробки. Практикум : навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. за ред. А. В. Мельника, В. І. Троценка. Суми : Університетська книга, 2017. 383 с.
20. Мельник А. В.. Агробіологічні особливості вирощування соняшнику та ріпаку ярого в умовах Північно-східного Лісостепу України. Аналітичний

огляд та результати досліджень : монографія. Суми : Університетська книга, 2017. 229 с.

21. Практическое руководство по интенсивным технологиям возделывания масличных культур. Киев: Урожай, 1991.
22. Рослинництво. Лабораторно-практичні заняття. За ред. М.А. Бобро, С.П. Танчика, Д.М. Алімова. Київ : Урожай, 2001.
23. Рослинництво. Модульний метод з тестового контролю і рейтинговою оцінкою знань студентів на ПЕОМ. О.М. Куценко, А.А. Кочерга, Л.Ф. Бондарева та ін. Київ : Центр навчальної літератури. 2005.
24. Харченко О.В. Основи програмування врожаїв сільськогосподарських культур: Навчальний посібник. Суми : Університетська книга, 1999.
25. Хоміна В.Я., Загородний М.В. Хміль. Тернопіль : Медобори, 2011. 216 с.

Інформаційні ресурси

1. Інститут олійних культур НААН України. URL: <http://imk.zp.ua>
2. Інститут біоенергетичних культур і цукрових буряків НААН України. URL: <http://sugarbeet.gov.ua>
3. Інститут рослинництва ім. В. Я. Юр'єва НААН. URL: <http://www.yuriev.com.ua>
4. ННЦ «Інститут землеробства НААН». URL: <http://zemlerobstvo.com>
5. Дослідна станція луб'яних культур Інституту сільського господарства Північного Сходу НААН України. URL: <http://ibc-uaas.at.ua/>
6. Журнал «Агроном». URL: <http://agronom.com.ua>
7. Журнал «Зерно». URL: <http://www.zerno-ua.com>
8. Журнал «Пропозиція». URL: <http://www.propozitsiya.com>
9. Журнал «Цукор України». URL: <http://sugarua.com>
10. Журнал «Цукрові буряки». URL: <http://sugarbeet.gov.ua/category/pr/zhurnal-tsb>

ДОДАТОК 1

ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ АГРОТЕХНОЛОГІЙ ТА ЕКОЛОГІЇ

Кафедра _____

ЗВІТ

з _____ практики

студента ___ курсу _____ групи

СВО _____

освітньо - професійної програми _____

спеціальності _____

База практики:

_____ району _____ області

Керівник практики від бази практики:

_____ Керівник практики від кафедри:
_____

Захист звіту відбувся: _____

Оцінка: за 4 – бальною шкалою _____

за 100 - бальною шкалою, оцінка ЄКТС _____

Члени комісії: _____

_____

_____

Полтава – 20____ рік

Характеристика кліматичних умов

2. Метеорологічні умови господарства

Місяці	Середня багаторічна температура повітря, °С	Середня багаторічна кількість опадів, мм
1		
2		
3		
4		
5		
6		
7		
8		
9		
10		
11		
12		
За рік		

3. Структура посівних площ в середньому за останні 3 роки

№ п/п	Посівні площі сільськогосподарських культур	Площа, га	% до землі в обробітку
Всього в обробітку	Рілля		
1	Озимі зернові – всього		
	в т.ч.		
2	Ярі зернові - всього		
	в т.ч.		
3	Зернобобові - всього		
	в т.ч.		
4	Технічні – всього		
	в т.ч.		
5	Багаторічні трави - всього		
6	Овочі		
7	Пари – всього		
	в т.ч.		

4. Урожайність основних сільськогосподарських культур за останні 3 роки, т/га

Сільськогосподарські культури	Роки			Середня, т/га
	20__	20__	20__	

5. Валовий збір основних сільськогосподарських культур за останні 3 роки, т

Сільськогосподарські культури	Роки			Середній, т/га
	20__	20__	20__	

6. Наявність сільськогосподарської техніки

№	Назва	Марка	Кількість, шт.
1			
2			
3			
4			
5			
6			

8. Сівозміни господарства

Сівозміна	№ поля	Чергування культур	Площа, га
1. польова			
Всього			
2. польова			

Всього			
Всього		орних земель	

7. Набір сортів (гібридів) сільськогосподарських культур для вирощування в господарстві

Культура	Сорт (гібрид)	Рекомендована зона вирощування	Напрямок використання	Група стиглості	Тип інтенсивності

3. ІНДИВІДУАЛЬНЕ ЗАВДАННЯ

ВИСНОВКИ І ПРОПОЗИЦІЇ ВИРОБНИЦТВУ

ВИКОРИСТАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ:

ДОДАТКИ